

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általunk a katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak: Egész évre 5 frt., félévre 3 frt. 50 kr.,
negyedévre 1 frt 25 kr. — Egyes számú ára 5 kr.
Előfizetheti a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál.

Felelős szerkesztő:
Németh Ödön.

Megjelenik hetenkint 2-szer: szerdán este és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejérvár, kigő-utca 9. szám
Hirdetések helyenként 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr.

Az erőszak politikája.

Minden időnek meg vannak a maga martirjai. Az emberi nem fejlődése örökös hullámzás között halad előre és a ki nem engedi magát a hullámok által a bizonytalanságba ragadtatni; a ki nem azt nézi utjában, hogy merre vezet a legkönnyebb hanem azt, hogy merre vezet a legigazabb ut; a ki határozott czél felé törekszik s ez utjából magát eltéríteni nem engedi: annak minden időben nagy munkát kellett végeznie, sok kellemetlenséggel kellett megküzdnie.

Mentől gyöngébb valaki, annál jobban irigylő az erőset; mentől ostobább, annál inkább kerüli az eszeset; mentől gonoszabb annál jobban gyűlöli az erényt. Ez az emberi természetben gyökerező sajátság, melyet valamennyien jól ismerünk s a melynek számos példáját találjuk a történelemben.

Éppen ezekben rejlik annak magyarázata, hogy a ki korának téves irányzatával szembeállani elég erkölcsi bátorsággal bír, az minden időben ki volt és ki van téve a kislelkűek gyűlölkedésének, nem ritkán gunyolódásának. De azt is a történelem bizonyítja hogy a magasabb erkölcsi igazságok a korok hullám-csapását minden veszedelem nélkül kibírták. Téveszmék tévtanai megtévesztettek, nem csak egyeseket, hanem egész nemzeteket is és ezek nyomán nem egyszer voltak veszélyeztetve a minden igazság és erkölcs alapjait és kuforrásait

képező vallás. Az emberi állhatatlanság, vagy talán az élet kellemetlenségeivel szemben való gyöngésség s az önuralom hiánya nem csak veszedelmes ujjítókat, de az ujjítóknak híveket is szereztek. A remény, hogy a rossz állapotból az ismeretlen új eszme jobbat terem, gyakran őrtületes eszméknek is szereztek fanatikus híveket.

A mit azonban a rajongó elme hóbortja szuggéralt az embereknek, a gyakorlati életben elvesztette azt a misztikus erőt, melyet ismeretlenségéhez fűztek s várakozásaikban csalódtak ismét visszatértek a régi igazságokhoz, a melyhez szomorú tapasztalataik még erősebb kötelékekkel fűzték hozzá.

Senkitől nem tagadjuk el a jóhiszeműséget, míg azt önaga meg nem tagadta. Hittük és hisszük, hogy a liberálisusnak is vannak hívei nálunk a gyöngé és könnyen hypnotizálható emberek tömegében. Hogy az eszme előharcosaitól megtagadtuk a jóhiszeműséget, szomorú tapasztalatok alapján tettük s hogy igazunk volt, szomorú bizonyítéka a liberális párt félhivatalos lapjának a „Nemzet“-nek legközelebb megjelent cikkke, a mely „Lós mimos perros“ czim alatt bejelenti, hogy a néppárt parlamenti csoportja nem számíthat a magyar parlamentarizmus genfi conventiójának szabályaira, azaz velük szemben az óriási többség, minden emberi érzéséből kivetkőzött fog küzdeni a mely küzdelemben „a láncos golyók s a modern politikai pirotechnika összes vívmá-

nyai“ használatni fognak, mert a néppárt ellen irtóháborút fognak viselni a megsemmisítésig! Ime, ez a bejelentés ismételen kétségtelen bizonyítéka annak, hogy az uralkodó párt liberalizmusa hazugság, a mely alatt a terrorizmus lappang; hogy elvének erejében önaga sem hisz, mert ellenfeleit erőszakkal akarja tönkre tenni.

Uraim! hívei a liberálisusnak, a kik tanyájukat a Lloyd épületben ütötték fel, meggondolták-e jól, hogy mikor bejelentik az erőszakot, akkor tulajdonképpen a mi eszménk igazságát és megdönthetetlenségét vallják be? Meggondolták-e, hogy mily nagy erőt tulajdonítanak önk a mi 18 képviselőnk parlamenti működésének s mily félelmetesnek tartják azt a liberalizmusra, midőn önmaguk bevallják, hogy azt csak minden emberi érzésből kivetkőzött harccsal lehet elfojtani? Önök háromszázan, kipróbált debattőrök félnek tizennyolc ujjoncztól s nem remélnék tisztességes eszközökkel semmi eredményt elérni? Ah! önök uraim rendkívül kegyesek, hogy mindezt beismerik. Ez nekünk nagy elégtétel!

És ha még lehetne fokozni ezt az elismerést, ott van az czikk végsősorában: „Ily kedvezőtlen auspiciumból mellett nyílik meg az országgyűlés — írják önk. — Már a kezdete kemény harc lesz.“ — Bizony ennél őszintébben alig nyilatkozhatunk volna. Önök, az óriási többség kedvezőtlennek tartják magukra az ütközetet tizennyolc emberrel szembeni Tehát önk

Az élet.

Irtó: Beszkid István.

Mulandóság a földi élet:
Egy ropka, csalfa tünemény,
A mely ragog, míg ringatózik
Az életről habzó tengeren....
De mulnak azek és nyomukban
Hítvány kesergés s baj vagon....
Azt újra felvidül a körvények
S elmúlik minden fájdalom.

Öröm és bánat lakja szívünk,
Ma még ez, holnap már amas:
Tavasz után jó a hideg tél,
És tél után ismét tavasz!
Ma fény veszedi még homlokod,
Holnap a sors már sárba von....
Sajgó szívünkre gyógyír lesz, hogy
Elmúlik minden fájdalom.

Nem tart örökké hír, dícsőség,
Nem vágy és csábos élvezet:
Ha tün a napfény, borul az ég,
Részálván lomha felegek;
De mennydörgésben, villámlásban,
Tul a rémítő hangokon,
Lágyan susogja a remény, hogy
Elmúlik minden fájdalom.

És legyen bár csak átok éledd,
S egy-egy keserűnek jajsáwa,
És veszen bár, mi vágyva ápol
Reményednek legjova,
Műdön az égbe száll a lelke
S reád borul a sírhalom,
A néma csendben újra s végleg
Elmúlik minden fájdalom!....

Hogyan szeretjük egymást?

— A „Fejérmegyei Napló“ eredeti tárcaja. —

Irtó: Németh Ödön.

Az egész napot kínos nyugtalanságban töltötte, annak puszta gondolata is elérmitette, hogy férje megtudja a kancziót fenyegető veszélyt. Tudta jól, hogy férje nem fogja tulélni azt a megbecsztelenítést és akkor neki sem marad más hátra, csak követni a halálba is azt az embert, a kit olyan nagyon szeret.

Valami láz csapkodta az idegeit, szeretett volna kirohanni az utcára s a sötét éjszakába belesírni az ő kétségbeesést.

Férje észrevette Flóra szokatlan izgatottságát s gyöngéden átölelte faggatta.

— Mi lett Flóra? — Olyan nyugtalannak látszol! — Miért nem vagy őszinte hozzám?

Oh, hogy szerette volna megmondani, ki tárn egész lelkét s annak minden kétségét előtte, de nem mertte s csak odaborult a melére, aztán sirt keserveesen.

A férje csak akkor ijedt meg igazán. — Flóra! az istenért, mi lett? Szólj hát, hisz e hallgatás borzasztó! Hát lehet olyan bajod is, a mit nekem nem mondhatasz meg?

Kétségbeesetten vergődött, hisz ő érezte legjobban a hallgatásnak borzasztó kínját.

— Talán a szegény Tóni...? ötlött hirtelen a kapitány eszébe és szomorúan lehajtottá fejét.

Flóra csak a fejével bólintott rá ignélőleg.

Régen fájt ez a kapitánynak és nem kéltelkedett azon, hogy a feleségét is a Tóni helyzete ejtette kétségbe. Kerülte mindig, hogy Tóniról beszéljenek, mióta a szerencsétlenség érte. Most már nem kerülhette ki. Megsimogatta a felesége haját, aztán vigasztalta.

— Hátha ártatlan; hátha szabadon fogják bocsátani, hiszen olyan áldozatkész, olyan derék jó ember volt! Majd meglásd, hogy tévedés van a dologban, s ki fogják eresztetni a fogházból!

A fiatal asszony úgy zokogott, hogy majd megfult. Hiszen épen attól félt, hogy szabadon fogják bocsátani s akkor ők lesznek boldogtalanok. A kapitánynak pedig olyan jól esett rá gondolni, hogy nemsokára szabad lesz a sógora...

Másnap délelőtt remény ébredt a fiatal asszony szívében. Felültözködött egy tekete ruhába, mely olyan gyászos szomorú kinézést kölcsönzött az arcának. Többször megállott a kölsönzött az arcának. Többször megállott a kölsönzött az arcának. Többször megállott a kölsönzött az arcának.

Kocsiba ült és elhajtattat az igazságügyi palotába. Ott csakhamar megtalálta a vizsgálobíró, ki a bátyja sikasztása ügyét vezette.

Félnéken kopogtatott az ajtón s mikor már benn volt, hangtalanul állt meg a küszöbnél. Nem tudta, hogy mit is mondjon.

Komoly, közepes koru volt a vizsgálobíró, puha arca minden érzelmét hiven tükrözte vissza.

— Pere Antal huga vagyok! — nyugte

Mai lapunk 8 oldal.

is érzik a néppárt félelmes erkölcsi erejét? Nem tagadják, hogy az erőszakkal eltiporott néppártnak bejutott tizenhözszáz képviselője nagyobb erőt képvisel, mint az önként kiértszokolt háromszáz képviselője?

A mi önöknek azt a szándékát illeti, hogy pártunkat megakarják semmisíteni, nem új dolog előttünk. Ugyanazzal a genfi conventiót nem respektáló magvadásással, a melyet most nagyon bejelentenek, megkísértették önök a néppártot eltiporni a választások előtt, a hol lehetett a választás alatt s hiszik önöknek, hogy ezt a bandita szándékot igyekezni fognak érvényesíteni, most a választások után is. De nem féltünk önöktől a múltban, nem féltünk a jelenben s nem fogunk félni a jövőben sem.

Nem az önök jóindulatából kerültünk be a Házba, hanem az önök erőszakosságának ellenére. Nincs tehát mit félnünk az önök rosszindulatától, sem bejelentett fenyegetéseitől.

Önök lépten-nyomon azt hangoztatják, hogy nem ismernek el bennünket alkotmányos pártnak? Higgyék el nagyon megtisztelve érzük magunkat, hogy nem tartanak saját magukkal egyenlőknek. Mert mi önöket nem ismerjük el alkotmányos képviselőknél, mert mandátumaikat nem a bíró adta, hanem a hatalmi erőszak rabolta. Ilyen párttal mi, a kiket a leg-hallatlanabb erőszak ellenére küldött be az országháza a nép, hogy védelmezzük jogaikat, nem vállalunk semmi közösséget.

Haragszanak reánk, hogy olyan tisztességesek madátumaink, gunyolják képviselőinket, mert a parlamentben nem barátkoznak önökkel. Hideg, jég arcú embereknek mondják képviselőinket, akiknek arcán nem deríti fel a mosoly. Hát lehetne csodálkozni azon, ha képviselőink nem tudnak mosolygó arccal nézni önökre.

miután látták volt azt a sok gazságot, a melyet országsszerte elkövettek?

Sok új még önök előtt a néppárt működésében. Szokhatlan önök előtt az elvűség, a tántoríthatatlan igazságszeretet és éppen nem csodáljuk, ha bűnös emberek rossz lelkiismeretével bírva, félelemmel és gyűlölettel nézik azokat a szobor arcú embereket, a kiket nem lehet kérés nélkül kritikájukban semmivel sem megakadályozni. Ezért remeg a háromszáznyi többség a tizenhözszáz néppárti képviselő előtt; ezért a nagy csatazaj, melylyel írtó háborura készülnek ellenük. Lelkiismeretük csak akkor lenne nyugodt, ha nem látnák többé őket ott a parlamentben. Azért hangoztatják, hogy minden párttal lehet közös működésük, csak a néppárttal nem, mert jól tudják, hogy ezekkel a jégarcú, aczélszívű emberekkel nem lehet paktálni, ezektől nem lehet irgalmat várni.

Nem féltünk a fenyegetésektől. A nemzet küldött oda bennünket s ott leszünk minden alkalommal, s ellenőrizzük önöknek minden tettét, mint könyörtelen bírójuk!

Értékesített befolyás. Ismét egy fényes bizonyossága kerül napfényre a liberális kormány gazdálkodásának, a melyben egyik jeles honatyánk értékesített befolyása játsza a főszerepet. A szeszélyesi birtokot Hirsch Mórész báró, pár évvel megvette Jankovits Aladártól s egyuttal a birtok közelében fekvő 50 ezer holdnyi vadászterületet is bérbe vette és a bérösszeget kilencz évre ki is fizette. A filantrop zsidó halála után, mikor a Hirsch-féle hagyaték rendezésre került, a birtokot és a kastélyt, valamint a kilencz esztendőre kifizetett vadászterületet megvette egy konzorcium 170,000 forintért. Ennek a vételárnak a tulajdonlására alakult most egy másik konzorcium, a mely egy sportkedvelő képviselő részvételével 200,000 frtot ad a szeszélyesi birtokért s olyan ügyesen végzi az üzletét, hogy a 200,000 frtot kifizeti az állam, a mely szemelvetvén a szeszélyesi kastélyra,

abból elmebeteg-gyógyintézetet szándékozik csinálni 200,000 frtos vételárral. Az első konzorcium tehát nyer 30,000 frtot, a második konzorcium fizet 200,000 frtot, kap ugyanannyit az államtól magáért a kastélyért, kezében marad mint tiszta nyereség a 100 holdas birtok, a kilencz esztendőre előre kifizetett 500,000 holdas vadászterület. — Ime ez a magyarázata, hogy Székesséjérváron, miért nem létesít a kormány országos elme-gyógyintézetet. Volna csak nekünk is olyan épületünk eladó, a melyen a befolyásos uraknak nyerni lehetne, majd lenne nekünk is. No de azért a liberális korszak boldogságai között élünk s ezt a magas élvezetet ne csodáljuk, ha meg kell fizetni.

Advent.

Itt van az egyháznak ujvé: az Advent. A bűnbánat és magbászallás magasztos ideje. Mikor lemondunk a világ gyönyöreiről s fontolóra vesszük miért vagyunk, hová megyünk. Illik ez mihozzálsz nagyon. A természet is néma mutatója belsőnknek: szomorú, homályos, fágyos. De sok jónak vagy megeremtője, Advent bánatos ideje! Annak, ki leszáll lelke mélyébe s kiszedegeti az oda nem valókat. Mert soknak nincs Adventja, nincs ébredése s nem is lesz öreme. Ezek a hitetlenek. Mennyivel különb a vallásos emberek élete. A mi ráragadt lelkére az év folyamán, azt leacsolja onnét e hónapban s mire eljő a Sylveszter-est, mire kész a mult év számadása gazdaságáról s egyéb holmijáról, készen áll lelkének ügye is. Így van ez rendén! Természet szerint való ez. Ezért vannak a reggeli Roráték s a hitnek naponkinti oktatása. Ha nem dolgozik a test, tegyen a lélek. Mert munka nélkül élnünk sem nem lehet, sem nem szabad. Lejtőre visz ez biztosan.

Érzi ezt a lélek, azért vannak tömve reggelenkint a templomok. Gyermekek és felnőtt szeméiről elúzi az álmot a lelkesedés; mintha lesólna Isten ilyenkor hangosan az égből, siet kicsiny és nagy az Úr házába. A ködben megcsillámlik a lámpák fénye s igazán szívetemelő

ki a fiatal asszony: ennél többet mondani nem tudott és nem is akart többet tudni a vizsgálóbíró. — Előzékenyen, nagy érdeklődéssel sietett a fiatal asszony elé.

— A szerencsétlen Pere nővére? — kérdezte. — Régen várta már a szegény, hogy övéi közül valaki meglátogassa!

Eljöttem volna már régen, akartam, de féltem. Olyan rosszult esik még csak rá is gondolnom, hogy ő rab, hogy be van zárva s csak mások előtt beszélhetek vele, — suttogta a fiatal asszony és kötszbeesetten szoritotta két tenyerét a halántékára.

Volt ebben a csendes hangban s a fájdalom szomorú állásban olyan megkapó, hogy a vizsgálóbíró kissé érzékenykedve vigasztalta.

— Nincs akadály, beszélhet vele bárki is szabadon, hisz a könnyelmű fiatal ember semmit nem tagad, mindent bevall.

Mindent bevall, — úgy átrohant egész idegzetén az öröm, — hát mégis csak a régi Tóni, a jó Tóni! Valami vágyat érzett, látni, — vigasztalni akarta.

— Bíró ur! engedje meg, hogy beszéljek vele. Olyan sok mondanivalóm van négy szem között, — kérlelte a bírót. — Aztán anyánk beteg, — nagyon beteg!

Kívánságát előzékenyen teljesítették. Szerencséjére egyedül volt bezárva.

Mikor a porkoláb kinyitotta az ajtót, tiszta, világos kis szobát látott maga előtt, melynek egyetlen ablakánál egy magas férfi állott összefonódva karokkal.

Egyedül maradtak!

A Tóni hátra se nézett; azt hitte, hogy a vizet frissíti föl a porkoláb. Lelke ott csapongott a gyárkémenyeken s a Dunán túl

abban a kaszárnyában, honnan az a fiatal asszony olyan kegyetlen módon elűzte.

— Tóni! . . .

Csendes, szomorú hang volt, de a rab, mintha villanyzikra érte volna, összeresztett s hátra fordult.

— Flóra: . . . Maga itt? . . .

Elébe ment gyorsan, hevesen.

A fiatal asszony féltéredre ereszkedett. Szép szöke fürtös fejét alázatos szomorúsággal hajította meg a nagy ember előtt.

— Ne haragudj rám, bocsáss meg! Itt kérlek téged, térdre borulva előtted. Olyan nyomorult voltam, gyöngye, hitvány! Félttem az igaztól, féltem a saját bűnemtől!

Szemében könnyek csillogtak, szép szöke haja leomlott a vállára, a fekete ruhára. Hangja meg-megcsuklott attól a gyermekes zokogástól a mint beszélt.

— Nem tudtam tovább viselni szívemen a terhét. Eljöttem, hogy bocsánatot kérjek tőled gonoszságomért, — de mikor én ugy féltem, ugy remegtem a büntetéstől . . .

Béltemetie arcát tenyerébe s zokogva, reszketve tördelte:

— Bocsáss meg . . . bocsáss meg!

Alig talált szavakat a vizsgálatására, csak átölelte s felemelte a padozatról.

— Én vagyok a hibás, egyedül én! — mondta szomorú lemondással. — Ugy megijesztettek akkor téged. Meggondolatlanság volt tőlem, — bocsásd meg ezt te énnekem.

Aztán suttogtak sokat még egy ideig sok mindenről, csendesen.

A férfi mindig másról beszélt, nem akart a saját bajával foglalkozni; a fiatal asszony

pedig mindig síró hangon s csak a nagy szerencsétlenségéről!

Már eljött az elválás ideje, mert a porkoláb beszólt, hogy már elég volt. A fiatal asszonyt a figyelmeztetés erős zokogásra ingerelte, — a férfinak arcziama sem változott; csak a tekintete lett meredt, csodálkozó.

— Elég volt? — ismétlé mély, rekedtes hangon. — Igaz! — ugysem maradhatunk örökké együtt. Egy-két percczel előbb vagy később, az mindegy!

Megcsókolta nyugodtan az asszony homlokát.

— Legyetek boldogok! Viseljétek gondját anyáknak: és emlékezzetek néha én reám is.

A fiatal asszony könnyek között fuldokolva igért mindent.

— Ha visszajössz majd, jöjj el hozzánk, meghálálunk neked mindent. Várni fogunk téged mindig! . . .

Az ajtótol még egyszer visszafordult s hangos zokogás közt a bátyja nyakába szakadt, alig tudott elválni tőle.

A rab sokáig nézett a bezárt ajtóra tágra nyílt szemekkel, mintha csodálkoznék valamin. Ugy tetszett neki, hogy a fiatal asszony távoztával, egy hideg sötét árny borult volna rá. Ez az árny aztán nem hagyta sok ideig egy percre se . . .

A fiatal asszony pedig, mikor hazért, örömtől kacagó hangon borult a férje mellé.

— Ugy szerettek! — olyan boldog vagyok, — suttogta neki lázas ajakkal.

És a férje nem tudta elképzelni, miért e nagy szeretet, mi okozta e nagy boldogságot. . .

a szorongásig megtelt hajléka Istennek. Nem-sokára megcsendül a hivek éneke, s tömjénfüst között emelkedik a fohász: „Hozzád emelem szómat Istenem!...“ Mennyi ebben a buzgó-ság! Mennyi ebből a haszon!

A reggeli benyomás megmarad egész nap; áde a lélek, test egyaránt. Hogyne, mikor Istenhez emelkedett. A családapa jobban utána néz a gyermekeinek. Eddig nem tehetta, most van hozzá érkezése. Együtt irnak, olvasgatnak s mire kitavasodik, egyenesen áll a gyermek írása, mint a kibujt vetés.

Legjobb instruktor bizony mindenütt az apa. Előkerül bizony mindenütt a biblia, meg a többi családi ékszer, s elméláz felettük az agg s lelkesedik az unoka. A régiekhez új dolgok kerülnek s tanul okosodik a család. Jobb most, mint később. Mert télen is kell vetni a — lelkebe. A száraz, sivár lelkek megterem-tője a télnek unalmas estéje. A gazdag vallásos lélek nevelője pedig a czélszerűen felhasznált tél. Különösen az Advent ideje. Mennyi jóra fogé-kony ilyenkor a gyermeki szív, hiszen közel van, előtte van a ragyogó karácsony. Mikor jutalmaz és nem büntet az az édes Jézus. Több peadagógia van ebben, mint egy halom tanítás-ban. Tapasztalhatta azt már mindenki. Így ujul meg a szív, bánatban, törekvésben, tanulásban.

Rorate coeli desuper! Harmatozzátok eget onnan felülről az igazat. Igen ezután az Igaz-ság után eped a mi lelkünk, mert nem talá-lunk igazságot ezen a földön. Jöjj el tehát Advent magasztos, bánatos ideje, hozz égi harmatot le-lkünkre, vigaszt sziveinkre!

HIREK.

— Püspöki körlevél. Steiner Fülöp dr. most adta ki XIX. számú körlevelét, amely-ben közli XIII. Leó pápának, novemberben Trientben egybegyűlt szabadkőműves ellenes congressus elnökéhez intézett brevejét és a Szt. Ritusok congregatiójának a gyászmisékre

Nyolcz év telt el, — nyolcz nehéz év, olyan, mely mindennap egy öszülő hajszállal, egy-egy mély barázdával a homlokon jelzi az utját! Ki tudja, hogy milyen emésztő kin rab-nak lenni, minő gyötrelm nyolcz évig várni egy napot, a szabadulás napját s átnezni a nyolcz év minden napján arra az egy napra; azt látni a messzeségből oly tisztán, oly jól, hogy erőt nyerjen annak képzelt örömeiből azoknak a sivár napoknak elviselésére...

Mikor elítélték a vörös Tónt és elzállí-tották a fogházba, egészen meg volt elégedve magával s az elítélés körülményeivel. Beismerésével egészen tisztába hozta a dolgát; nem kereste, nem kutatta senki, vajjon Banderék kancziója honnan került elő? És ő csak azt akarta. A nyolcz évi fegyházbüntetést nem ta-lálta olyan soknak; visszagondolt az utolsó átélt nyolcz évre és ez az idő olyan rövidnek tetszett előtte, hogy könnyen elviselhetőnek találta büntetését.

Nagyon jól esett neki a pusztá gondolat, hogy őket boldoggá tette.

És multak a napok, — s a kép, melyet magának a vezelekről alkotott lassan-lassan kezdte elveszteni színeit. A levegő ott az ő börtönszobájában megsűrűsödött és súlyosan nehezedett a mellére. Olyan nehéz volt minden lépése, mintha egy sűrű közegeben mozogna, mely börtönét egészen eltöltötte. Aztán elvesztve a látóképességét, elkopott a sok használatból, minden nap észrevétlenül szintelenebbé tette. De nem a szemét kell érteni a látóképessége alatt, hanem az emlékező tehetségét, mert hisz ő minden képet csak úgy látott a levegőbe rajzolva a képzeletében. Azon a kis szobán, melyben elzárva volt, mindig átnézett, leom-

vonatközös döntvényét. A pilis-szent-lászlói kán-tor-tanítói állomásra 589 frt 18 kr. évi jöve-delemmel, december 16-iki határidővel pályá-zatot hirdet, s végül különböző jótékonyágokra adakozók neveit közli.

— Az orléáni hercegpár Brüsszel-ben. Miután a köztársaság nem engedi, hogy a trónkövetelő családok Franciaország terüle-tén tartsák meg ünnepélyes manifesztációkat, valahányszor az orleanisták ki akarják mutatni hűségüket a királyi család iránt, kénytelenek elvándorolni a szomszédos Belgiumba, a mely-nek fővárosa Brüsszel, a royalisták központja. Nagy zajjal itt sem lehetnek, mert a nemzet-közi jog követelményei folytán a belga kor-mány sem engedi, hogy a szomszédos és Bel-giummal barátságos viszonyban álló kormány ellen tüntessenek. Ennek következtében az or-leáni herceg és nejének Mária Dorothea főhercegnőnek fogadtatása, a kik ma érkeztek Brüsszelbe, inkább magánjellegű volt és hiva-talos szertartás nélkül történt. Mint Brüsszel-ből táviratozzák, Fülöp orléáni herceg és neje Dorothea főhercegnő ma reggel ne-gyed 9 órakor a külső pályaudvaron megér-keztek. Hivatalos fogadtatás nem volt, az ud-vartól senki sem fogadta az érkező hercegi párt. Mintegy 100 Franciaországból érkezett királypárti gyűlt össze a pályaudvaron, ezek üdvözölték Fülöp herceget és nejét. A Brüsszelbe érkezett royalisták rajongának a hercegi párért és főként Mária Dorothea főhercegnőért, a kinek szépsége és műveltsége egészen elbájolja a hiveket. Az orléáni her-czeg és Mária Dorothea orléáni her-czegasszony e hó 30-ig fogják mindazon hivei-keket fogadni, a kik Párisból és Franciaorszá-gból Brüsszelbe siettek az ő üdvözlésükre.

— Jótékony püspök. Báró Hornig Károly veszprémi megyéspüspök ujabbán is fényes jelét adta a tanügy iránt való legmele-gebb rokonszenvének. A mult héten a veszprémi irgalmas nővérek zárdájának egy párhuzamos elemi osztály felállítására 3000 frtot, — a róm. kath. iskolásközneke alapítókéje gyarapítására

2000 frtot — és a róm. kath. főgymnázium bi-zottságának mintaszerű tornaterem építésére 2000 frtot adományozott. Ezen 7000 forint-hoz hozzászámítva azon 3000 frtot, melyet az angol kisasszonyok veszprémi intézetének kibővíté-sére a tavasszal adományozott, kerekszám-ban tízezer forintot tesz azon összeg, melyet báró Hornig Károly püspök Veszprém város tanügyének fejlesztésére és emelésére ez évben adományozott.

— József főherceg új birtoka. Vesz-prém megye legszebb és legrendezettebb uradal-mát. A Balaton és Bakony-erdőség közt elterülő óriási báró Todesko-féle uradalmat megveszi József főherceg, családja számára. Főigaga-tója ma kezdte szemlejárását az uradalomban, melyet a Todesko-örökösök most kénytelenek eladni. Vételár 2 és fél millió. A vétel híre megyszerte nagy örömet szerzett.

— Gyémántlakodaiom. Hetvenöt esztendő nagy idő a mi korunkban egy ember vállain. Annál ritkább dolog az, hogy valaki hetvenöt esztendőig hordja magán a hymen rózsalánczait békességben, szeretetben, soha meg nem szűnő hűségben. A mindenható kegye ilyen boldog hetvenöt esztendő juttatott Deling Ignác nyug. törvényszéki bírónak Lugoson, a ki tegnap tartotta meg házassá-gának hetvenötödik évfordulóját nejével, Fischer Annával. A templomban Pataký Miksa plébános újból megáldotta a szép idöket ért párt és szívvel-ó beszédben üdvözölte őket. A templomi szertartás után a jubiláns pár leány-nak, Bergmann Mária-nak házánál kedélyes családi ünnepély volt, melyen résztvett tizen-két dédunoka is.

— Gyermek-tolvajbando. A legszomorubb dolog, mely a mai romlott társadalmi életfün-keket a legbeigazolabb módon mutatja, midőn időnként oly súlyos tokan álló gyermekeket mutat elénk a rendőrség kutató keze, a kik már 10—12 éves korunkban bandába összeszövetkez-nek s a legaffináltabb módon viszik véghez tolvajlásukat. S mire konkludálódik a dolog ha ezen gyermekek romlottságának lélektani olda-lát kutatjuk? Mi másra, mint arra, hogy az iskolában már-már teljesen nélkülözik a vallásos tanítást s ma már csak a hittan az, mely még meg marad a gyermekek vallásos nevelé-sének fenntartására. — A rendőrség tegnap el-fogott 6 tagból álló tolvajbandát, mely 10—12

hátzetökön s a sima aszfaltburkolaton, megvi-lágosította az elméjét s az a zaj, nyüzsgés, mozgás, életkedvet, vidámságot lopott a lelkébe. Tudta most már, hogy él s még örvendett is az ő homályba burkolt életnek.

Sokat nem bírt járni, mert hamar elfáradt s néha rájött az a köhögési iger is, a mely börtönben töltött utolsó éveiben nehezedett a mellére.

Nem tudta eléggé élvezni a szabadságot; ugy örvendett, mint egy gyermek, hogy sza-badon járhatott mindenfelé. Az evére nem is gondolt s csak ugy este felé jutott eszébe, hogy éjjeli szállást kell keresnie s ezzel együtt az is, hogy tulajdonképen van valaki, a kiről egészen elfeledkezett, a huga, a ki nyolcz év óta mindig várja őt!

Elment a kaszárnyába s ott megtudta, hogy Brander azóta ezredes lett s azt is, hogy hol lakik. Mikor elfáradva, majdnem kimerülve az Andrassy-uton megtalálta a házat, melyben huga és sógora lakott, valami gyávaaság lepte meg. Hosszu ideig ólálkodott a ház előtt félt bemenni. Már egészen beesteledett, mikor fel-mérészkedett a lépcsőkön s becsengetett a fényesen világított lakás előszobájának aj-taján.

A csifra egyenruhába bujtatott inas, gyanusan és lenézöleg méregette a jöve-vényt.

— Mit akar?

— Bander ezredesnével akarok beszélni.

— Az nem megy olyan könnyen. Ki maga — és mit akar?

— Mondja csak az ezredesnének, hogy Pere Antal akar vele beszélni.

Egy napon azt mondták neki, hogy a büntetést kitöltötte, most már mehet oda, a hová akar.

Nagyon furcsán érezte magát ebben a szabadságban. A mint ott az utcákon átnézett, valami csodálatos érzés töltötte el. Érezte, hogy az a napfény, mely végig feküdt a magas

éves gyermekekből állott, a kik még iskolakötelezettek. Ezen tolvajbánya a legfertályosabb módon lopott össze cipőket, ruhákat s más dolgot, míhez hozzáfértek. A cipőket oly módon lopták el, hogy az egyik odaállt a földön áruló suszterhez s lassankint félre rugdalta a cipőket a másik pedig szépen felvette s elilant vele átadni a többieknek. Így ment ez mindennel a mit elloptak. Míg végre a rendőrségnek sikerült a megromlott gyermekeket el fogni. Elítéli jazonban őket nem lehet kis koruknál fogva.

— **Elfogott csavargók.** A városháznál a szerdai nov. 26 iki nap valóságos unicum számba ment. Se idli Lajos 18 évi rendőrkapitányasága alatt 2-szer fordult elő az az eset, hogy a városbáz börtöne üres volt. Azt hittük, hogy ezen ugyszólván örömet, sikerül valami „bankettel” megünnepelni. Azonban másnap reggelre mikor virradott, a börtönök már ismét két lakója volt Tanczos István és Kulcsár János személyében, a kik két napot ülnek csavargásért.

— **Táncmulatság.** E hó 21-én és 22-én tartott meg a nagy-lángi önkényes tüzoltó egyesület „Katalin-bája” és pedig 21-én a tüzoltó altisztái bál, 22-én pedig a köztüzoltó-táncmulatság. Mindkét mulatság ugy erkölcsi, mint anyagi tekintetben kitünően sikerült. A vidékről is sokan jelentek meg különösen az első mulatságon s nagyban emelte a sikert az, hogy az egyesület vedőnéke s tóparancsnoka ifj. Zichy János gróf is megjelent mind a két mulatságban s abban hosszabb ideig részt is vett. Mindkét mulatság tisztá jövedelme 91 forintot tesz ki. — Az altisztái táncmulatságon felülfizettek: Id. gróf Zichy János 10 frt, ifj. gr. Zichy János 4 frt 50 kr, Deutsch Frigyes 4 frt 50 kr, Schultz István, Richnyovszky Katicza, Tull Armin, Truka József, Kárk N., Németh Péter, Leuhart Mariska 1—1 frt, Andraskovits József 2 frt, Konold Frigyes 1 frt 50 kr, Rády Andor, Teleky István, Teleki Sándor, Jandróky Viktor, Bertha Károly, Kohn Ferencz, Wolf Károly, Polányi Juliska, Lavátyi Karolin, Drexler István, Mester István, Kardos Ferencz, Czercha Anna, öz. Tömör Karolin, Szalay János, Rott Ignác, dr. Lehotzky Imre, Simon István, öz. Braun Lajosné 50—50 kr. — A köz-tüzoltó mulatságon felülfizettek: Id. gróf Zichy János 5 frt, ifj. gróf Zichy János 4 frt 70 kr, Truka József, Stubenvolt Pál 1—1 frt, dr. Eisenbarth

— Várjon itt, majd bejelentem, de előre is mondhatom, hogy ilyenkor nem szokás nálunk látogatókat fogadni.

Izgatottság vett rajta erőt s önkénytelenül végig nézett molyette ruháin, aztán odaállott az előszoba nagy tüköré elé, de abban a pillanatban ijedten fordította hátra a fejét. Babonás félelem fogta el, mikor hasztalan forgatta a fejét jobbra-balra, nem látott senkit az előszobában. Pedig nem csalódott, látta tisztán azt a borzasztó arcot, a mely a tükör ragyogó lapját eloglalta.

Ujra benézett s mikor újra ott látta az ősz-vörös szakállal környezetett taplószínű fakó arcot, egyszerre átvillant agyán a gondolat, hogy talán ő lesz. Simogatta tenyerével az arcát, alig tudta elhinni, hogy ennyire megváltozott a nyolcz év alatt. Eszébe jutott az is, hogy milyen borzasztó meglepetés lesz a hugára nézve, hogy ilyen kétségbeesetten néz ki.

Szeretett volna elmenni, hogy máskor jöjjön vissza, ha már rendbeszette egy kissé magát, de elgondolta, hogy milyen rosszul esne a hugának, ki nyolcz éve várja, ha most szó nélkül elosonna...

Hallotta nyilni az ajtó, koblén egy kéjea, édes érzés rohant át; behunyta a szemét s úgy várta, mikor csendül fel körülötte az ismert leányos hang s borul nyakába a huga.

Egy durva hang ijesztette fel merengéséből. — A méltóságos asszonynak most vendégei vannak s nem ér rá senkit sem fogadni. Annál kevésbé magát, a kit nem ismer. — Miután azonban hallotta, hogy egy rongyos ember keresi, sejtí hogy segélyre szorult. Küldt őt forintot segítségül.

A rongyos ember alázatosan hajtotta meg

Károly 3 frt, Kovács Lajos, Csonka Lajos, Bertha Károly, Kardos Ferencz, Mester István, Halmi Nándor 70—70 kr, Wolf Károly, Rott Ignác 40—40 kr, Gombolai András, Drexler István, Rády Andor 20—20 kr.

— **Veszélyes szivarkapapírok.** A dohányzás kiskoru élvezőivel gyakran megesik, hogy a tiltott gyönyörűség nagy háborgásokat okoz bensőjükben. Ilyenkor még a gyomor van megtámadva a szokatlan erős füsttől. De megesik néha, hogy korosabb embereket is elfog a rosszullét, egy-egy szivarka elszívása után. Az orvosok mindezeig a nikotinmérgeknek tulajdonították ezeket a rosszulléteket, újabban egy német ügyész, Maurell Vilmos dr. egész új okát adta a cigaretté okozta bajoknak. Maurell szerint a szivarkapapírosok nagyrészt arzenikumot tartalmaznak és ezért a sodrásnál a nedvesített ujjak, a leragsztásnál pedig a nyelv és az ajkak vannak veszélyben. Az ilyen kismérvű arzenikum mérgezések okozak azután a rosszulléteket.

— **Legszebb és legalkalmasabb karácsonyi ajándék a diszes levélpapír, a melyek dus választékban és a legújabb formákban igen olcsó áron kaphatók: Számmer Imre könyvnyomdájában Székestéjérvárott.**

— **A méhek ellensége.** Legveszedelmesebb ellenségük a méheknek a halálfejtű lepke, mely ősz-fal szokta a méhest felkeresni s garázdálkodásával nagy kárt tehet a méheseknek, ha az nem elég óvatos. A halálfejtű lepke alkonyatkor látogat el a méhesekbe, behatol a kaptárakba s ott telezvíja magát mézzel. Egy-egy lepke egy jó kávéskanállyira való mézet szokott magával vinni. Ha a lepkék tömegesen jelennek meg, október közepéig alaposan megdézsmálják a kaptárakat. A legegyszerűbb védekezés abból áll, hogy este néhány kanálra való forró mézet helyezünk el a méhesbe a földre s melléje egy üres ócska akós hordót, a melyből az egyik fenék hiányzik; a hordót fenekére állítjuk, belsejébe égő gyertyát állítunk. Másik védekezési mód az, ha a kaptárak röpelykait esténként elreteszeliük. E célra két erős lúdtollat veszünk, melyeket gombostűk segélyével létra formára alakítunk s ezzel reteszeliük el a röpülyukakat.

magát a gögös szolga előtt, keserű mosolylyal átvette a bankjegyet, aztán támolygó léptekkel elhagyta a házat.

Eszébe jutott, a mit nyolcz év előtt elfogatása napján mondott neki hoga: „... Nincs semmi jogod én hozzáim, nem fogom feláldozni teértd a boldogságomat... De ő megtehette! Most már tisztán látta az ő elhibázott életét, melyet könnyelműen eljártott a mások boldogságáért.

De hát mit ért neki most ez a tudat? — csak keserűségét növelte, mert tudta, hogy az életet újra kezdeni, a meghaladott éveket újra átélni nem lehet.

Tehetetlen keserűségében leült az Andrásy-uti fasor egyik padjára, gondolkozni akart, de csak csendes, elfojtott zokogás szakadt ki beteg melléből.

Ott szedték fel a hajnalban a gyárakba menő munkások s a mentők beszállították a kórházba.

... Csendes beteg volt, soha nem panaszkodott senkire. Egy napon aztán a börtönből magával hozott szű elrágta az utolsó fonalat is, mely életéhez kötötte: meghalt.

Eltemették csendben. A koporsójára nem borult senki sirra, nem tett fejféjára senki koszorút. A temető őr gépiesen elmormolta sirja felett a rendes imát... és a bocsásd meg a mi vétkeinket... és a Pere Antaltól nem kéri számon többé senki az elsikkasztott összeget. A néma, mozdulatlan hantot belepi majd a fű, a gyom, s a hallgató halott nem fog vádolni soha senkit...

(Vége.)

A társaságból.

Székesfejérvár, 1896. nov. 27.

Ki a bűnös?

II.

Pár nappal ezelőtt ez czim alatt emlékeztem meg arról a sajnálatos botránnyról, mely most a legizgatottabb beszéd témája azoknak, a kik előszerezzel foglalkoznak a mások dolgával.

A mit akkor fölvettem alakjában, mint bekövetkező eseményt állítottam fel, valóban bekövetkezett, sőt némely részében sajnálatlalt tapasztaltam, hogy bekövetkezett.

A szenzációsi botránnyban a bíróság már ítéletet is hozott, még pedig teljesen felmentő ítéletet, miután a vádlott urnőre irányzott gyanunak még csak olyan alapja sem volt, hogy a bíróság a bizonyítási eljárásnak helyt adhatott volna. És daczára, hogy az utczán és társas összejöveteleken nem minden rosszakarattal nélkül terjesztett adatok a tárgyalás folyamán megsemmisültek, mégis tartja magát az a fölvetés, mintha a vádlott urnő volna a hibás. Ime ez az a csökönység, a melyet, mint társadalmunk egyik beteges kínóvését mult alkalommal felemlítettem s a melynek szomorú következményét — sajnos — előre sejtettem. Az a sok magánvádló, a ki a gyanusított urnőre kimondotta a vétkést, most már nem léphet vissza a vádtól a nélkül, hogy korábbi állásfoglalását meg ne hazudolja. Erre pedig igen kevés emberben van meg az erkölcsi bátorság. Nem jut eszükbe, hogy még ma az egyedüli igaz álláspontja visszatérhetnek, mint hibásak, de nem maradhatnak meg a hazug állásponton a nélkül, hogy bűnösök kéne ne váljanak. Mert a bíróság ítélete határvonalat jelent, a ki ezután is fenntartja álláspontját, az a legnagyobb lelkiismeretlenséggel vádol egy ártatlant. A ki a tárgyalás lefolyását; a most már nyilvánosságra került való tényállást és az indokolását ismeri, az bünt követ el, midőn a vádat fenntartja, mert egy oly irányzat fenntartója a társadalmi életben, a mely az együttélést megnehezíti.

Nem fogna meglepni, ha ismét hallanám, azokat a gyanusításokat, melyek a mult közlemény kapcsán felmerültek, a midőn a közlemény egy érdekelt egyén művének, vagy legalább is sugalmazásának tulajdonították. Ez egészen reá vall a mi társadalmunkra, a hol minden tettenek rugójuál az önzést keresik s igazolja a már elmondottakat, hogy annyira nem tudunk igazságosak lenni, hogy az igazat nem is akarjuk elfogadni. Annnyira beleléltük magunkat már abba, hogy a gyanusított egyuttal a bűnös is, hogy gyanakodással fogadunk minden ellen véleményét.

Nehéz az emberi elfogultsággal megküzdzeni, de nem viszonzom azért a gyanusítást azzal, hogy a kik most az ítélet után fenntartják véleményüket azokat személyes érdekek vezérik. Pedig monchatnám a férfiakról azt, hogy talán visszautasított szerelmeseik, mert mint újabb hallottam, elég veszedelmesen szép asszony még most is az illető urnő s mint szellemes, művelt asszony nem egy férfi szívet sebezhetett halálra. Mondhatnám a nőkről, a kik a vádat most is fenntartják, hogy irigykednek éppen, fentemlített előnyeik miatt a gyanusított hölgyre. De nem mondom. Magam is igazságtalan lennék, ha ilyen eszközökkel akarám utját állani az ellen-véleménynek. Nem elhallgattatni, meggyőzni akarom őket tévedésükről, mert csak azoknak a véleménye érdekkel, a kiket az elfogultság s nem egyuttal személyes érdekek tévesztettek meg ítélőképességükben.

Tisztázunk a dolgot. Ismertessük az eseményt. A mult alkalommal ugy adtam elő a történetet, a hogyan az emberek hépezelete és némely esetben rosszindulata kiszínezte. Most már túl vagyunk a tárgyaláson és ismeretes előttünk a való.

A gyanusított hölgy férjének több levelét tette a postaszekrénybe, midőn egy előtte ismeretlen asszony, karján egy síró gyermekkel, arra kérte, hogy adna fel egy levelet, a melyet vele a szőlőből küldött be D. nevű uriember, a kit egész Székesfejérvár ismer. A hölgy részben megszánta a tehetetlennek látszó asszonyt, részben pedig szivességét vélt tehetni az illető családdal is, átvette a levelet s bevitte a postahivatalba, a hol igen sokan voltak. A levéllel várakozók között meglátta az ismerős hivataloszlát és átnyujtotta neki a levelet feladás végett s azzal távozott.

Pár nap mulva a menyasszony felemlítette, hogy irt a völégénynek Trembovlába s akkor az illető urinő elmondotta, hogy milyen körülmények között adott ő fel pár nap előtt egy ugyanoda címzett levelet. És még közösen tanakodtak a levél czíjára fölött, s együttesen abban állapodtak meg, hogy a levelet az illető uriember bizonyosan fia érdekében irt az ezredparancsnoknak. De kitudódik később a levelek tartalma és a gyanusított együtt tanácskozik a családdal, annélkül, hogy napokig bárkinek is eszébe jutna reá gyanakodni. Egyszer aztán ellene fordul a gyanu, pusztán azon az alapon, a mit ő mondott el a családnak, — az általa feladott levél révén.

Csak is az a borzasztó lelkiállapot magyarázza meg ezt az érthetetlen gyanut, a melynek kétségbeesése között vergődött a szerencsétlen menyasszony és a lesújtott család. Nem csoda az ilyen állapotban, ha rettenetes tévedésnek lesz az ember áldozata. Nem is ök, hanem tanácsadóik a hibásak, hogy ilyen rettenetes gyanuval terheltek egy tiszteletben álló urnót és kidobták nevét az utca szennzációt és botrányt hajhászó tömegébe. Mert ne feledjük el, hogyha borzasztó dolog olyan rágalmat szenvedni ártatlanul, mint a minőt az általános tisztelt menyasszony szenvedett; még százszorta rettenetesebb ily rágalom terjesztésével ártatlanul gyanusítottatni, éppen azok által, akikkel szívünk érzelmeit nap-nap után megosztottuk.

A kiket a csapás, a fájdalom annyira lesújtott, tévedhettek; tévedhettünk mi is, a kiket ez a gyalázatos dolog fölháborított, de most, a midőn tévedésünkről meggyőződhetünk, minden nemes észűsi embernek kötelessége a tévedése által okozott kellemetlenséget elosztalni s nem pedig tovább is úzni a hajsztát az ártatlan ellen. Ez nem csak nem igazságos, de nem is emberies.

*

Az a még folyton megújuló gyanusítás, a melyjél itt-ott a tárgyalás után is találkozzom, egy igen jellemző esetet juttat eszembe. Bocsánat ha egy kissé drasztikus a hasonlat, de mert saját szemimmel láttam, s mert az emberek gondolkodására a legkibátansabb példa, felemlitem:

Pár év előtt egy vidéki városkában voltam. Egy délután többedmagammal a piac téren mentem át, mikor a nagy térségen keresztül egy sovány kiéhezettnek látszó fekete kutyát hajszoltak valami sahanckok. Hatalmas botokkal igyekeztek lábát eltörni s közbe hangosan kiabálták:

„Vesztett kutya! Ússzettek!”

És a ki közelben volt, mind a kutya után vetette magát. Ki követ, ki fadarabokkal dobált utána. A fa árnyékában, a munkások részére kenyeret áruló kofa, mikor a kutya közelébe került, felkapta a kis tölgyfa löcszát, a melyen ült s a különben is alig vánszorgó kutyát úgy fejbe ütötte, hogy azonnal fölfordult. A mig csak mozdult, az összegyülekezett emberek folytonosan püfölték. A későn jövők még aztán is ütöttek rajta egyet-egyet, mikor már ki-mult. De ezzel az ütéssel úgy látszik tartoztak önmaguknak. Nemsokára azután előkerítették az állatorvost is, a ki felboncolta a kutyát és kijelentette, hogy a szegény pára nem volt vesztett.

A kofa volt a legdühösebb, bár valamennyi méltatlankodott, hogy ok nélkül agyonverték a szegény párárt. Mikor keresték, hogy ki volt az első, a ki vesztettet kiáltott, nem akadt gazdája.

*

Ne botránkozzék meg senki, hogy ez az eset jutott most eszembe, de a mi társadalmunk elhamarkodott és könnyelmű ítélkezése éppen olyan utálatos, mint azoknak a parasztoznak tette volt.

Meggondolatlanul bocsájtják szélnek a gyanusítást, és az emberek pusztán annak a szerencsétlen szokásnak hódolva, hogy valami érdekes újdonsággal lepjék meg ismerősüket felkapják a hirt és legtöbbszörre átdolgozva adják tovább. És ez így megy, mig végre alig lehet ráismerni arra a gyöngé zára, a melyre az emberi képzelet oly sok ríkító színt halmozott. De minek mondjam ezt, hiszen ismeretes mindenki előtt, hogy az ily módon továbbított híreknek, miként lesz a szunyogból elefánt!

Igy történt ez alkalommal is! És hogyha az isten nem ruházta fel oly lelki erővel azt a gyanu-

sított uri asszonyt, ha nincs benne elég hit és bizalom saját igaz voltának tudatában: talán ma meg-megdöbbenve állunk ravatalánál, a hová a társadalom könnyelműsége juttatta. Ha látták volna a viasz arcot a halottas gyertyák sáppadt fénye mellett, akkor talán koszorút tettek volna sokan ravatalára s megkönyezte volna nem egy azok közül is, a kik ma, mert élni mert; mivel a bíróság előtt ártatlanságát beigazolni tudta: — makacsul megmaradnak korábbi téveshítekben s hangoztatják tovább is a vádat — talán nem is rosszakaratóból, hanem könnyelműségből.

Vigyázzanak, a kikben van lelkiismeret, ne hogy többet elvegyenek attól a hőlyőtől, mint a mennyit ő önmagától — jó hírnevét.

*

Különböen erre az egész ügyre legfényesebb világot vetnek a legújabb fejlemények s igazolják egy-uttal, hogy milyen szerencsétlen tévedésnek, milyen könnyelmű gyanunak lett áldozata az illető urinő.

Az a bizonyos névtelen levelező, a kinek gyalázatos munkája két szerető szívet elszakított egymástól, úgy látszik, nem szünetel. Folytatja gyalázatos támadását a női becsület ellen. Úgy látszik vérszemét kapott az első borzasztó sikertől, mert most már nem is egy, hanem többek ellen irányul egyszerre alávaló támadása. Előszóval keresi ki áldozatul a menyasszonyokat s legújában egy általános tiszteletnek örvendő leányról oly csunya dolgokat irt, a melyek jogosan engednek arra következtetni, hogy a névtelen levelek szerzője nem áll a műveltség valami magas fokán. De most már a családi szentélybe is behatol és egy minden kétségen felül álló erkölcsös uriaszonyról a férjnek a legbotrányosabb dolgokat irta. Az újában megtámadottak s a rendőrség ennek alapján olyan széleskörű nyomozást indított, hogy reménylünk, a gyalázatos orvátámadót rövid idő alatt megismerhetni. A rendőri intézkedésekről azonban a vizsgálat érdekében most semmit még nem írhatunk.

Mindenesetre azonban ajánlatos tartózkodni attól, hogy ismeretlen egyéneknek levelek feladásával szivességet tegyünk, miután legújában is egy előkelő ur leánnyal adtak fel egy kompromittáló levelet. Úgy látszik erre van alapítva az egész manóver s éppen a vizsgálat érdekében hasonló szivességre senki ne vállalkozék, de az ilyen kértést előterjesztő egyének személyazonosságát s a levelek czlmzését azonnal igyekezzen mindenki hitelesen megállapítani.

A sötétben bujkáló névtelen rágalmazó leleplezése csakis a közönség együttes jóindulata alapján remélhető. Erre pedig mindenkinek segédkezet kell nyújtania, mert ez a gyalázatos merénylő sokkal veszedelmesebb a whitehalli hasfelmetészönél, mert az csak bukkott nők életét vette el, ez pedig a tisztességes nők becsületét s ezzel sok embernek boldogságát készűl elrabolni.

*

Még egy téves információt kell itt helyre igazítanom. A völégény, mint megbízható forrásból értesítenek, nem adott hitelt a rágalomnak s csak is ezrednek tisztikára kényszerítette a lemondásra. — Megvagyunk győződve ennek alapján, hogy a tisztikar, most midőn a gyanusított leány ártatlansága minden kétségen felül áll; a katonai lovagiaság kétségtelen bizonyítékát fogja adni és az ártatlanul meghurczolt leánynak teljes elégtételt fog szolgáltatni s maga fog igyekezni az általa megbontott frigyét újból megkötni. Nem csak két lény boldogsága, de a társadalom igazság-érzete is ezt követeli és a kard-bojt megkülönböztetett tisztessége ebben fogja mindenestire legnemesebb elégtételt találni!

Szoráb.

Törvényszék.

A névtelen levelek.

— Saját tudósítónktól —

Hetek óta tárgyalják a városban mindenfelé azt a névtelen levelekkel üzött rágalmazást, a melyet A u j e d s z k y Irén, A u j e d s z k y Adolf főreáliskolai tanár várososszerte nagyra-becsült leánya ellen elkövettek. Megmagyarázhatatlan, hogy a család gyanuja miért irányult

éppen a ház legbizalmasabb barátja Sp i t k ó Lajosné a tankerületi főigazgató neje ellen. Tény azonban, hogy a megbántott család ügyvédje Dietrich Szilárd Spitzkóné ellen nyújtotta be panaszát, őt vádolva a névtelen levelek szerzőségével.

A tárgyalás 26-án délutánra volt kifizve a székesfejevári járásbírószágnál. A tárgyaláson A u j e d s z k y Irén magán panaszos képviselőletében Dietrich Szilárd ügyvéd, a vádlott Spitzkó Lajosné pedig dr. Szabady ügyvéd kíséretében jelent meg. A tárgyaláson az általános érdeklődés daczára a sajtó képviselőin kívül a nagy közönség közül igen kevesen voltak jelen.

A tárgyalást Schilling Ede aljárás-bíró vezette.

Magánvádló képviselőletében Dietrich Szilárd rágalmazás és becsületértés miatt vádat emel Spitzkó Lajosné ellen. A vád igazolásául átadott 4 levelet, melyek szerzőjének és írójának Spitzkó Lajosné állítja. A levelekből két levél és egy zárt levelezőlap A u j e d s z k y Irén völégénye Henneberg báró vadászszálszaljbeli kapitánynak, egy pedig Sermonet Lőrincz ezredesnek, a vadászszálszalj parancsnokának lett küldve.

Spitzkó Lajosné, midőn a bíró felmutatta neki az inkriminált leveleket s megkérdezte, hogy ő irta-e a leveleket, kijelentette, hogy a levelek írását nem ismeri el sajátjának, azoknak szerzőjét nem ismeri és a névtelen rágalmazót ő maga is rágalmazó, becsületlen egyénnek nyilvánítja! — Majd elmondja részletesen az általa feladott levélnek — lapunk más helyén ismertetett történetét.

A tárgyalást vezető bíró ezután Spitzkónét fölkéri, hogy írja le az általa tolba mondott szöveget és az egyik levélből a következő részletet íratta le vádlott nővel:

„Báró Ur!

Már két ízben figyelmeztetem, hogy mint katonatiszt el nem veheti a szép Irén kisasszonyt.”

A bíró ezután összehasonlította ugy ezeket a sorokat, mint a magán vádló által benyújtott leveleit a vádlottnőnek az a bűnjelekként szereplő levelek írásával, de azok szembeszökően elütöttek Spitzkó Lajosné írásától. Daczára, hogy a rágalmazó levelek sincsenek elferdített írással írva még is egész más karakterű és vonású írás, mint a vádlottnőé.

A magánvádló képviselője annyira nem volt képes a vádat elfogadhatóvá tenni, hogy Szabady József dr. rövid védelme után a bíró még a bizonyítási eljárásnak sem adott helyet s mint egész tárgyalán vádat elutasította és Spitzkónét a vád alól felmentette.

Ezzel a nagy port felvert ügy véget ért.

A felmentő ítélet megindoklása a következő:

Ezen kérdések kimerítése után a kir. járásbírószágnál mellőzte a magánvádló képviselője által indítványozott bizonyítási módokat és pedig Sermonette Lőrincz alezredes kihallgatását, azért, mert hivatalból meglett keresve a m. kir. postahivatal, mely átiratában igazolta, hogy f. hóban két levél adatott fel Sermonette címére ajánlva, az egyik okt. 1-én, a másik okt. 10-én. Skoda Jánosnak tanuként kihallgatását mellőzte azért, mert ennek vallomása a per egyedüli alapkérdését egyáltalán nem vitte volna a bizonyosság elé, nemkülönböztetve azzal sem, ha az határozottan vallotta volna is azt, hogy 1-én adta föl a levelet a

vádolt megbízásából, ez egyetlen magábanálló, semmi másnál nem támogató jelenség, még csak gyanúokká sem minősíthető vád igazolására.

Végül a szakértői szemlélet azért mellőzte a kir. járásbíró, mert a vádlyal iratott néhány sort és ezt, úgy az F 1—T 15. alatt becsatolt leveleken levő írást az A), B), C), D) alatt csatolt leveleken levő írással egybevetvén, a szakértői szemlélet feleslegesnek tartotta. Az eljárás szabályok 79. §-a ugyanis csak általánosságban rendelkezett a vétségekre vonatkozó érdemleges eljárás részleteiről — a nélkül, hogy azt kötelezőleg megszabná, hogy az eljáró bíró az esetek különféleségeiben mily bizonyítékot vegyen irányadóul. Különösen a szakértői szemlére nézve fenn van a felsőbb bírói gyakorlat által szentesített alap elve, hogy a bíróság csak különös szakértővel feltételezett és a közértelem tapasztalatok alapján meg nem bírálható kérdésekben nem határozhatnak a szakértők meghallgatása nélkül, már pedig írás ugyanazonosságnak elbírálhatása, a különben is folyton ily kérdésekben hivatásánál fogva foglalkozó eljáró bíróra nézve egyáltalán nem képez oly kérdést, melyet írásszakértők meghallgatása nélkül eldönteni ne tudna és lehetne. Ehhez járul, hogy a bírói gyakorlat szerint a szakértői vélemény még különös szakértelmet feltételező esetekben sem képez oly bizonyítékot, hogy az eljáró bíró azt felül ne bírálhatná a bírói meggyőződésével, inkább áll ez az írásszakértőkre nézve.

Mindezeknél fogva a kir. járásbíró a szakértői szemlélet mellőzte és az írást egybevetvén saját tapasztalata és szakértelmén alapján és annak eredményeképp megállapította, hogy az A. B. C. D. alatti levelek ezen F. 1—F. 15. és G. alatti írással épen nem azonosak; mindkét írás és pedig A. B. C. D. alatti nem terdített hanem önálló és állandó jelleggel bírói gyakorlat és használt írás, melyek sem az F. 1—T. 15. és G. alatti írás fő fő jellegétől teljesen elütők.

Az eljáró bíró ezen bírói meggyőződése folytán és tekintettel különösen azon döntő tényre, hogy az A. B. C. D. alatti levelek írásának a vádlyal való származása egyáltalán nem bizonyítható, továbbá tekintettel azon büntetési eljárási elvre, hogy a vádlyal vallomása a mennyiben más bizonyíték nincs, mely egyedül és egész terjedelmében lehet egy a vádlyal terhére, mint javára érvényesíteni, minél fogva a vádlyal ellen az sem tekinthető megállapítottnak, hogy a D. alatti levelet adott-e ő fel a postára vagy sem, erre nézve Skoda János, mint egy tanu esetleges vallomása sem képez ellenbizonyítékot.

Mindez okoknál fogva a kir. járásbíró a vádlyal szemben a vádra nézve semmi, még távoli közvetett gyanúokot sem talált, annál kevésbé, mert egy előkelő társadalmi állásban levő nővel szemben, a ki fedhetlen előéletű és a magánvádló által évekig a tisztelettel és bizalommal környezetett, a semmiféle bizonyítékkal sem támogatott vádat teljesen alaptalannak találta és mint ilyen vád alól, még a becsületért vétségeinek vádjá és következményeinek terhe alól is felmentette.

— Felmentve a vád alól. Az ügyész halál büntetést kért rá, a törvényszék pedig felmentette. Nem volt elég bizonyíték a gyilkosság vádjának alapjára, bár sok körülmény látszott azt igazolni. Ez a végeredménye a szerdán november 25-én megtartott végtárgyalásnak, melyen Balázs István rovott multu dunapentelei lakos állott vádlyal gyanánt a bíróság előtt azzal valóval, hogy felakasztotta Bugyink a István dunapentelei lakost saját házában. A büntény elkövetnie érdekében állott Balázsna, de tagadásával szemben nem volt elég a bizonyíték. Már augusztus hó 25-én volt az első végtárgyalása ez ügynek, de akkor a vádlyal ellen oly kompromitáló adatok me-

rültek fel, melyeket figyelembe kellett venni, s a végtárgyalást vizsgálat tovább folytatása végett elhalasztották. Hasztalan volt azonban a vizsgálat, több alapos gyanúok nem merült fel ellene, s így szerdán Nagy Ignác ügyvéd hatásos védőbeszédjére, a vádlyal felmentették, ki rögtön visszanyerte rég nélkülözött szabadságát.

Közgazdaság.

A börze reformja.

A börzeköröknek a Lloyd-társaságban elfoglalt merev és az agráriusokkal szemben harcias, de legkevésbé sem modoros állásfoglalásának expialásául és általában kereskedelemügyi miniszter által megindított börze-reform-mozgalom szükségességének igazolásául, ugyancsak a börzekörökben mozgalom indult meg. E mozgalom nem új keletű, mert az agrár-követelmények hangoztatásáról a börze józanabb elemei már rég a reform terére léptek s akár taktikából, akár a reformok szükségességéből folyó meggyőződésből a jelenlegi börze-reform kinövéseit eltüntetni igyekeznek.

Mindezen reform-mozgalomokat méltányolni és helyeselni tudjuk, mert ezek csak igazolják a mi álláspontunk helyességét. A mely a börze alapos reformját sürgeti. És a börze-reformok ezen örbeismerése még inkább megerősíti bennünk a börze-reformnak törvényhozási uton való rendezése szükségének érzetét. Törvényes garanciát követelünk arra, hogy a szükséges és létesítendő reformok tényleges reformok legyenek, azaz a törvény intézkedései végre is hajtassanak.

Ezt pedig csak akkor remélhetjük elérhetni, ha a börze-törvény végrehajtása tekintetében a kormányzatnak nagyobb befolyást biztosítatik a börzén, ha a börzetanácsban a kereskedelmi körökön kívül az iparosok és gazdák is bevonatnak, ha a börzebíró a börzétől függetlenített; illetve az itélkezés jogtudo s börzétől független bírák kezébe helyeztetik le, ha a börze illetékessége tetemesen leszállítottatik s végül ha a különbözőzeti játéka a börzéről teljesen kiküszöböltetik.

Ezek azok az agrárkövetelmények, a melyek keretén belül mi a börze autonómiaját továbbra is sértetlenül fel óhajtuk tartani.

Igy tehát a börze semmiféle önreformjával megelégedve nem lehetünk, nem még az esetben sem, ha azok tényleg a mi összes követelményeinket kielégítenék, mert fölvetünk az, hogy ezen reformok törvényes alapra helyeztetvén, állandósíttassanak.

Annál kevésbé lehetünk ezen önreformmal megelégedve s annál kevésbé bizhatunk annak állandóságában, mert dacára a közvélemény erős nyomásának a börze mindaddig nem látta szükségét az önreformnak: a mig kereskedelemügyi miniszter a reform határozott czélzával kezébe nem vette az ügyet.

Nem új jelenség ez a börzén és épen azért nem is igen hibetünk annak őszinteségében. Mert tudunk már a multból is esetet arra, hogy a mikor a kereskedelemügyi miniszter a börze-reformmal foglalkozni óhajtott, a börzén rögtön megindult egy reform-mozgalom, a melynek a törvényhozási rermokat mindenkor sikerült elodáni.

Reméljük, hogy ez esetben ez a taktika nem fog beválni. A börze önreformjában felmerülő momentumok azonban nagy meglepésünkre szolgálhatnak.

A börzetanács hajlandó belemenni a törvényhozási uton való rendezésbe. A börzetanács hajlandó kiegészíttetni magát földbirtokos és iparos tagokkal. A börzetanács hajlandó a börzebíró illetékességének leszállítássa belemenni; sőt a papiros-buza ellen is elvi álláspontot foglal; a mennyiben az azzal üzött visszaélések korlátozását szükségesnek tartja.

Elvileg tehát a börzetanács az agrár követelések jogosultságát elismeri, de azok gyakorlati keresztülvitelénél nem az általános

szempontok vezérlik, s a börzét, mint önzélt tekintik. Pedig a börze csak eszköze az eladó és vevő közötti érintkezés gyorsításának. A reformnál tehát első sorban az eladó és vevő a termelő és fogyasztó szempontjából kell elbírálunk a börzét s nem a közvetítő kereskedelméből. Ez esetben összetévesztenék az eszközt a közvetítő kereskedelmet, a börzét a czállal az eladó és vevő érdekeinek az érvényrejtetésének megvédésével.

Daczára az első tévedésnek a magyar agráriusok követelése s a börze önreformja oly sok érintkezési pontot mutatnak fel, amelyek remélni engedik, hogy a kereskedelemügyi miniszter által tervezett börze-reform az agrár-törvények teljes diadalával fog végződni. A legveszedelmesebb, a közre tartalmacsaabb hazárdjáték, a papiros-buzaspekuláció, mely azt is sújtja, ak a játékon kívül áll, mint az új társadalom erkölcsével ellenkező üzelem meg fog szünni.

S ez irányban a törvényhozási intézkedését követeljük, itt a börze önreformja nem elég garancia.

A börze által tervezett megszorítások csak azt eredményeznék, hogy az ugynevezett hivatalos elemek kizártnának a tőzsdéről az esetben természetesen, ha a hozott intézkedések szigoruan végrehajthatnak.

De benmaradnak az ugynevezett hivatalos elemek, a nagy spekulánsok, a kik így egyeduralomra jutván, annál korlátlanabban uralkodnának.

Különösen elősegítené ezt az egyesek által tervezett s komolyan hangoztatott egy havi likvidáció.

Ezen egy havi likvidáció szankcionálja a különbözőzeti játékok, a melynek mi eltörlését követeljük.

Eppen ezért bár örömmel üdvözöljük a a börze körök megindított mozgalmát, mint a szerencsétlen gazdasági állapotok javítását czélzó törekvéseket, de azt csak ha minden irányban kiterjeszkedett s a reformálás a törvényeket fogja alapjait találni, akkor fogjuk magunkévá tenni. Mert másképpen nem lehet biztosításával a gabonakereskedelmet a reális üzlet keretében szorítani s a börzén nem a közvetítő kereskedelem, hanem az eladók és vevők érdekeit érvényre juttatni.

R. Gy.

Ij. FÜSTER IMRE
butorraktára és kárpitos-üzlete
Sz.-Fejérvárott, Iskola-u. 10. sz.

Ajánlja saját gyártmányú:
háló, ebédli, szalon és uri szoba berendezéseit, melyek művészi kivitelben mindenkor raktáron vannak.

Egész lakosztályok bebutorozása rövid idő alatt izlésesen és jutányos áron készíttetnek.

ANTIK, ROKOKÓ, BAROCK-STYLŰ BUTOROKAT SAJÁT RAJZAI és TERVEI SZERINT KÉSZIT.

Elvállal tapettázásokat jótállás mellett.

Butortermei a nagyközönség rendelkezésére állanak és bármikor megtekinthetők.

A czimere ligetint tanács.

Egyenruhánk

Elsőrangú egyenruházati és hadfelszerelési intézet.

a tökéletesség legmagasabb fokán állanak

*
Dismaszegyi ruhákra
kötés osztály.

*
Telefón 1359. sz.

Katonaság, esendőrség, rendőrség, pénzügy-
őrség, erdészeti, vasuti, posta- és távirata hívá-
talnokok részére a legjobb beszerzési forrás.

Részletes árjegyzékkel és szaktavagó felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.
Kérjük minden kérésrel bizalommal hozzanak fordulni, készséggel adunk
kimerítő és felvilágosító választ.

BLUM SÁNDOR ÉS TÁRSA

Czím: VÁOZI-UTCA 12 SZÁM, BUDAPEST.

Külföldi kérészeket postán is

Halász hálókhoz

legalkalmasabb fonalakat szállít a

Hartha János-féle cég

Insbruckban (Tirol)

mint különlegességet a szőlőoltásnál nélkülöz-
hetetlen legjobb minőségű pamutot is.

Intelligens egyéneknek

jó mellékkeresetet ajánlok a buda-
pesti tőzsdén jegyzett

SORSJEGYEK

az 1893. évi XXAI. t.-cz. szerint szabá-
lyozott részletre való eladásával

Beifeld József bankháza,
Budapest, Károly-körút 1. sz.
Alapított 1874. Alapított 1874.

Ügynökök

akik ezzel üzletszerűen foglalkoznak a
legmagasabb jutalékra (havonta 2-300 frt
keresetre) tehetnek szert.

Kölcsönkönyvtár megnyitás!

Van szerencsém a t. helybeli és vidéki közönség becses tudomására hozni, hogy
egy a mai kor igényeinek megfelelő, a legjobb- s legürebb írók által írt több száz
kötetből álló

* * kölcsönkönyvtárt berendeztem * *

s azt csak havi 20 kr-ért, vagy egy évre 1.20 kölcsöndíjért bocsátom a t. közönség
rendelkezésére. Kapható: naponta reggel 10 órától este 6 óráig. (Vasár és ünnep-
napon üzletzárásig. Olcsó és jó olvasmányt nyújtok a t. olvasó közönségnek
kölcsönkönyvtarom megnyitása által.

Könyves Kálmán könyvkiadóhivatal által kiadott Magyar Regénytar hetenként
megjelenő 48 oldalos füzet csak 15 kr. alatt kapható.

Jó írókai szerkesztett folyóiratok szállítását elvállalom.

A n. é. közönség eddigi támogatását megköszönve, vagyok azon reményben, hogy
új vállalatomban is a t. olvasó közönség támogatni szives lesz.

Kiváló tisztelettel

Kauiman F. könyvkereskedő,
Szekesfejevárvár, Kossuth-utca 5. sz.

Életnagyságu

ARCZKÉP

KRÉTARAJZBAN.

Legszébb szobadisz.
Legkedvesebb emlék.
Legalkalmasabb ajándék
Karácsony és újévre.

Egy legújabb módszer segítségével 24 óra alatt életnagyságu mellkép-eket készíték
művésziel kivitelben, eddig még soha el nem ért tökéletességgel es olcsó árban.

Tessék árjegyzéket kérni. * Tessék árjegyzéket kérni.

KOHN DAVID, Budapest, Károly-körút 17.

* * * Ügynökök mindenütt kerestetnek. * * *

FERENC-pálinka
(sósorszesz).

VÉRTES GYÓGYSZERÉSZ-FÉLE
használatban a leghatásosabb.

Egy üveg 1 es 2 korona.

Kapható: Gyógytárakban, drogueriákban, fűszerkereskedésekben.

Továbbá ajánltatnak a „Sas gyógytár” világhírű gyógyszerei u. m.:
Dr. Hauffel-féle gyomor-essenecia, Dr. Hauffel-féle vértisztító labdacsook Bináti növény-nev,
Herkulesfürdői kőszényszesz, Injektio és capsules v getales stb.

Raktár Szekesfehervárott: Imrich Viktor gyógytára,
valamint
Vértés Lajos, sasgyógytára Lugoson 454. sz.

VÉDJEGY.

HIRDETÉSEK

felvétetnek kiadóhivatalunkban (K i g y ó-
utca 9-ik sz. alatt) a legjutányosabb áron.

Naptárak.

Több mint 60 féle budapesti és egyéb naptárak az 1897-ik évre 20 krtól 1 frtig, közte valódi Szt. Család, Herkópáter, Kis- és Nagy Családi, Kincses, Jámbó stb. stb. naptárak. — Ugyminő „Könyves Kálmán” könyvkiadásában megjelent

„Magyar-Regénytár“-ból

hetenként 1 füzet 48 oldalos csak 15 krért kapható:

KAUFMAN F.

könyv- és papirkereskedésében, Székesfehérvár, Kossuth-utca, 5. sz.

30 havi 2. frt.	400.000 korona nyerhető évenként a következő havi 2 frt fizetés mellett beszerezhető.	30 havi 2. frt.
8 drb. eredeti sorsjegyre		
5 darab József sorsjegy		
1 „ Magyar vörös kereszt sorsjegy		
1 „ Olasz „ „		
1 „ Bazilika sorsjegy		
Eladási ár törvényesen megállapítva.		
A sorsjegyek a vevő tulajdonát képezik.		
Két részlet beküldése ellenében kiszolgáltatatom a törvényes részletet.		
A befizetés kezdetétől fogva minden nyere- mény a vevő tulajdona.		
A harmadik részletet ingyen nyugtázom.		
BEIFELD JÓZSEF bankháza, Budapest, Károly-körút 1. szám. Alapított 1874-ben.		
PÉNZ kölcsönt sorsjegyekre olcsó kamat mellett adok.		
500 frtos és ennél nagyobb tételeknél 6 1/2% évi kamatos számított. A sorsjegyek so- rozata és száma a letétkönyvben fel- vezetve. A visszafizetés ki- sebb összegekben is eszközölhető.		
6 1/2% évenként		6 1/2% évenként

Legfinomabb kivitelű fényképek a legrövidebb idő alatt készülnek

FODOR JÓZSEF FÉNYKÉPÉSZETI MŰTERMÉBEN.

* * * Székesfehérvár, Vörkőr-utca 2. szám alatt, (a neol. izr. imaház mellett) * * *

a következő árak mellett:

12 darab visit fénykép 4 forint. * 12 darab kabinet fénykép 10 forint.
12 darab makart fénykép 12 forint.

FÜSTER IMRE

kárpitos és butorgyáros,
SZÉKESFEJÉRVÁROTT, Sas-utca 16. szám.

Ajánlja

30 év óta fennálló
dusan felzerelt

Butoraktárát.

Saját gyártmányu háló, ebédlő, salon és uri szobák berendezése
művészi kivitelben mindenkor raktáron vannak

Egész lakosztályok bebutorozása rövid idő alatt izlésesen, jutányos
áron készíttetnek.

Antik, rokokó, barokk-stylű butordarabokat saját rajzolóink tervei szerint faragna k

Butortermeink bármikor megtekinthetők és a nagyközönség
rendelkezésére állanak.

Hátóságilag engedélyezett

csődtömeg végeladás!!

A n. é. közönség tisztelettel értesítetik, miszerint **Antal József** csődtömegéhez tartozó összes áruk, u. m.: selymek, vásznak, ruha- és mosókelmék, függönyök és szőnyegek, ugyszintén üzleti berendezések és egyéb cikkek készpénzfizetés mellett, mélyen beszerzési áron alul méterenként, vagy vég szám elárusítva lesznek

a csődtömeg helyiségében,

Nádor-utca, Kovács ház.

Nyomatott Számmar Imrénél, Székesfehérvárott.